

**ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ**

Процедура

PR AED.A-005

Частина А

**Надання звільнення
суб'єкту авіаційної діяльності від виконання
окремих технічних або процедурних вимог
авіаційних правил України**

Видання 1

**Контрольний примірник
(електронний документ)**

**Київ
2021**

II. Лист внутрішнього погодження

Затверджено

Голова Державіаслужби

КЕП

Олександр БІЛЬЧУК

Погоджено

Заступник Голови
Державіаслужби

КЕП

Ігор ЗЕЛІНСЬКИЙ

Начальник управління
сертифікації типу авіаційної
техніки

КЕП

Сергій ГРЕЗІН

Заступник начальника
управління – начальник відділу
малих повітряних суден
управління сертифікації типу
авіаційної техніки

КЕП

Ігор ЛОБАН

Розроблено

Державний інспектор з
авіаційного нагляду за льотною
придатністю повітряних суден
відділу малих повітряних суден
управління сертифікації типу
авіаційної техніки

КЕП

Віктор ДУБРОВ

III. Зміст

Розділ		Стор.
I	Титульний лист	1
II	Лист внутрішнього погодження	2
III	Зміст	3
IV	Перелік діючих сторінок	4
V	Перелік введених видань/ревізій	5
VI	Перелік утримувачів	6
VII	Використані скорочення	7
VIII	Визначення термінів	8
IX	Нормативні посилання та пов'язані документи	9
X	Призначення та мета	10
XI	Звільнення	11
XII	Звільнення від виконання окремих технічних або процедурних вимог авіаційних правил України	13
XIII	Розгляд та надання звільнення. Чинність рішення щодо наданого звільнення	15
XIV	Додатки	17

IV. Перелік діючих сторінок

Номер сторінки	Видання	Дата видання	Ревізія	Дата ревізії
1	1	11.02.2021	---	
2	1	11.02.2021	---	
3	1	11.02.2021	---	
4	1	11.02.2021	---	
5	1	11.02.2021	---	
6	1	11.02.2021	---	
7	1	11.02.2021	---	
8	1	11.02.2021	---	
9	1	11.02.2021	---	
10	1	11.02.2021	---	
11	1	11.02.2021	---	
12	1	11.02.2021	---	
13	1	11.02.2021	---	
14	1	11.02.2021	---	
15	1	11.02.2021	---	
16	1	11.02.2021	---	
17	1	11.02.2021	---	
18	1	11.02.2021	---	
19	1	11.02.2021	---	
20	1	11.02.2021	---	

V. Перелік введених видань/ревізій

Видання/ ревізія Номер	Дата
1/---	11.02.2021

**Процедура вступає в дію з дня затвердження
Головою Державної авіаційної служби України**

VI. Перелік утримувачів

Номер примірника	Утримувач	Формат
Контрольний примірник	Відділ малих повітряних суден	Електронний
Копія контрольного примірника	Єдина інформаційна система Державіаслужби	Електронний

Контрольний примірник в електронному вигляді розміщується в Єдиній інформаційній системі (ЄІС) Державної авіаційної служби України у файлі «HANDBOOK_AED.rar».

Примірник документа, що був роздрукований або збережений на будь-якому іншому носії, не контролюється та не супроводжується Державіаслужбою.

VII. Використані скорочення

Скорочення, які застосовані у даній Процедурі, вживаються у значенні, наведеному в Повітряному кодексі України, авіаційних правилах України та в документах Міжнародної організації цивільної авіації.

VIII. Визначення термінів

Терміни, які застосовані у даній Процедурі, вживаються у значенні, наведеному в Повітряному кодексі України, авіаційних правилах України та в документах Міжнародної організації цивільної авіації.

ІХ. Нормативні посилання та пов'язані документи

Ця Процедура розроблена на підставі наступних нормативно - правових актів та документів:

- Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 року (ІКАО Doc 7300/9);
- Повітряного кодексу України (від 19.05.2011 № 3393-VI) (із змінами);
- Положення про Державну авіаційну службу України, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2014 року № 520;
- «Руководство по летной годности» Doc 9760 (затверджено Генеральним секретарем ІКАО та опубліковано з його санкції);
- Авіаційних правил України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21 (Part-21), затверджені наказом Державної авіаційної служби України від 26 квітня 2019 року № 529, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 року за № 543/33514;
- Процедура надання звільнень в галузі цивільної авіації STD-003.

Х. Призначення та мета

10.1. Ця Процедура може бути використана суб'єктом авіаційної діяльності для подання запиту на отримання звільнення від виконання окремих технічних або процедурних вимог авіаційних правил України в частині первинної льотної придатності.

10.2. Ця Процедура надає суб'єкту авіаційної діяльності та державним інспекторам з авіаційного нагляду за льотною придатністю повітряних суден управління сертифікації типу авіаційної техніки інструктивний матеріал щодо взаємодії за всіма напрямками діяльності управління в частині первинної льотної придатності.

ХІ. Звільнення.

11.1. Процедура надання звільнення застосовується для звільнення суб'єкта авіаційної діяльності від виконання окремих технічних або процедурних вимог авіаційних правил України.

11.2. Процедура надання звільнення визначає порядок звільнення суб'єкта авіаційної діяльності від виконання окремих технічних або процедурних вимог авіаційних правил України та поширюється на працівників уповноваженого органу з питань цивільної авіації України.

11.3. Повноваження надавати звільнення та його чинність:

11.3.1. Керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації відповідно до частини 6 статті 11 Повітряного кодексу України може звільнити суб'єкта авіаційної діяльності від виконання окремих технічних або процедурних вимог авіаційних правил України, за відповідним рішенням уповноваженого органу з питань цивільної авіації України, якщо буде визнано, що це необхідно в інтересах суспільства та не створює загрози безпеці цивільної авіації.

11.3.2. Рішення щодо надання звільнення є чинним протягом визначеного строку дії, але не більше одного календарного року.

11.3.3. Рішення щодо надання звільнення не може носити систематичний характер.

11.3.4. Рішення щодо надання звільнення не може бути продовжено після закінчення строку дії.

11.3.5. Рішення про надання звільнення не може використовуватися для уникнення або полегшення виконання вимог авіаційних правил України з корисною метою.

11.3.6. Рішення щодо надання звільнення може бути скасовано за рішенням уповноваженого органу з питань цивільної авіації України, у разі недотримання суб'єктом авіаційної діяльності зазначенням у рішенні умов та обмежень.

11.4. Облік рішень, виданих за напрямком первинної льотної придатності, здійснює управління сертифікації типу авіаційної техніки в єдиній інформаційній системі уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

11.5. Суб'єкт авіаційної діяльності, який подає звернення щодо надання звільнення відповідальний за правдивість наданих документів, заявленої інформації та за забезпечення безпеки цивільної авіації в обсязі заявленого звільнення.

ХІІ. Звільнення від виконання окремих технічних або процедурних вимог авіаційних правил України

12.1. Суб'єкт авіаційної діяльності, що має намір звернутися до уповноваженого органу з питань цивільної авіації України щодо отримання звільнення (Додаток 1), надає письмове звернення на ім'я керівника уповноваженого органу з питань цивільної авіації України. Звернення надається за тридцять робочих днів до очікуваної дати отримання Рішення щодо надання звільнення.

12.2. Звернення повинно містити наступну інформацію:

12.2.1. Дані що ідентифікують суб'єкт авіаційної діяльності, який надає звернення про надання звільнення;

12.2.2. Обґрунтування звільнення:

– частина (№ підпункту, пункту) авіаційних правил України, від вимог якого запрошується звільнення;

– конкретна вимога, від якої запрошується звільнення, включаючи характер та обсяг звільнення;

– пояснення причини звернення та переваги, які будуть отримані внаслідок цієї дії та чому задоволення звернення відповідає суспільним інтересам; тобто, яким чином це принесе вигоду суспільству в цілому;

– обґрунтування, чому надане звільнення не буде суперечити стандартам та рекомендованій практиці Міжнародної організації цивільної авіації, або яким чином, у разі надання звільнення, буде забезпечена еквівалентна відповідність конкретній вимоги авіаційних правил України, від якої запрошується звільнення;

– висновок за результатом проведеного аналізу, що надане звільнення не створює загрози безпеці цивільної авіації на основі оцінки ризиків;

– детальний опис дій, яких буде вжито, для забезпечення виконання конкретної вимоги авіаційних правил України. Додаткова інформація, міркування або аргументи на користь звернення;

– інформація про те, чи є намір використовувати звільнення за межами України, та причина, чому це потрібно;

– строк звільнення (зазначається до конкретної дати, але не більше ніж один календарний рік);

12.2.3. Документи (перелік), що додаються до звернення;

12.2.4. Заява суб'єкта авіаційної діяльності щодо відповідальності.

12.3 Звернення, оформлене без дотримання цієї процедури, повертається суб'єкту авіаційної діяльності з відповідними роз'ясненнями, не пізніше як через тридцять робочих днів від дня його надходження до уповноваженого органу з питань цивільної авіації України.

ХІІІ. Розгляд та надання звільнення. Чинність рішення щодо наданого звільнення

13.1. Керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації України передає звернення на отримання звільнення для розгляду у відповідний підрозділ, до компетенції якого входить контроль за дотриманням вимог, звільнення від яких запрошується.

13.2. Залежно від характеру та обсягу звільнення за рішенням керівника уповноваженого органу з питань цивільної авіації України, до розгляду звернення можуть бути залучені кваліфіковані фахівці інших структурних підрозділів уповноваженого органу з питань цивільної авіації України.

13.3. Залежно від суспільного значення керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації України може прийняти рішення про оприлюднення звернення для отримання коментарів від зацікавлених сторін.

13.4. Строк розгляду звернення один календарний місяць з дати реєстрації такого звернення уповноваженим органом з питань цивільної авіації України.

13.5. За позитивними результатами розгляду звернення складається обґрунтований висновок про можливість, умови та обмеження надання звільнення (Додаток 2). За негативними результатами розгляду звернення уповноважений орган з питань цивільної авіації письмово повідомляє про це суб'єкта авіаційної діяльності, який подав звернення.

13.6. У разі позитивного висновку керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації України видає рішення про надання звільнення із зазначенням умов та обмежень, за дотриманням яких звільнення є дійсним (Додаток 3).

13.7. Облік рішень здійснює уповноважений орган з питань цивільної авіації України.

13.8. Копія рішення про надання звільнення передається суб'єкту авіаційної діяльності, який надав звернення, разом з супроводжувальним листом за підписом начальника управління сертифікації типу авіаційної техніки.

13.9. У разі недотримання суб'єктом авіаційної діяльності зазначених у рішенні умов та обмежень, рішення вважається таким, що втратило чинність та скасовується за рішенням уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

XIV. Додатки

Додаток 1

до PR AED.A-005

Голові

Державної авіаційної служби України

Найменування суб'єкта авіаційної діяльності / власника повітряного судна

Звернення про надання звільнення щодо надання звільнення від *(пункт, розділ документу)* Авіаційних правил України *(назва документу)*

I. Дані, що ідентифікують суб'єкта авіаційної діяльності, який надає звернення про надання звільнення	
Найменування суб'єкта авіаційної діяльності (утримувача схвалення)	
Номери і назва сертифікатів утримувача схвалення суб'єкта авіаційної діяльності	
Адреса суб'єкта авіаційної діяльності	
П.І.Б. контактної особи	
Телефон контактної особи	
Електронна пошта контактної особи	
II. Обґрунтування звільнення	
Частина (№ підпункту, пункту) авіаційних правил України, від вимог якого запрошується звільнення	
Конкретна вимога, від якої запрошується звільнення, включаючи характерта обсяг звільнення	
Пояснення причини звернення та переваги, які будуть отримані внаслідок цієї дії та чому задоволення звернення відповідає суспільним інтересам; тобто, яким чином це принесе вигоду суспільству в цілому	

Обґрунтування, чому надане звільнення не буде суперечити стандартам та рекомендованій практиці Міжнародної організації цивільної авіації, або яким чином, у разі надання звільнення, буде забезпечений еквівалентна відповідність конкретній вимозі Авіаційних правил України, від якої запрошується звільнення			
Висновок за результатом проведеного аналізу що надане звільнення не створює загрози безпеці цивільної авіації на основі оцінки ризиків.			
Детальний опис дій, яких буде, для забезпечення виконання конкретної вимоги авіаційних правил України. Додаткова інформація, міркування або аргументи на користь звернення			
Інформація про те, чи є намір використовувати звільнення за межами України, та причина, чому це потрібно			
Строк звільнення (зазначається до конкретної дати, але не більше ніж один календарний рік)			
III. Документи, що додаються до звернення			
<i>(Назва документа, дата, номер)</i>			
IV. Заява суб'єкта авіаційної діяльності щодо відповідальності			
Як суб'єкт авіаційної діяльності, організація <i>(назва організації)</i> схвалення Державної авіаційної служби України № <i>(зазначити схвалення)</i> , в особі відповідального керівника є відповідальним за постійну відповідність організації вимогам авіаційних правил України <i>(зазначити авіаційні правила України відповідно до схвалення)</i> , та цим засвідчую, що надані інформація та документи є істинними та правдивими. У разі надання інформації, що не відповідає дійсності, уповноважений орган з питань цивільної авіації може відмовити в наданні звільнення. Надаю згоду на оприлюднення даного звернення та доданих документів для отримання коментарів від зацікавлених сторін..			
Посада	Підпис	П.І.Б.	Дата

Додаток 2

до PR AED.A-005

Зміст висновку про можливість та умови надання звільнення від виконання вимог
Авіаційних правил України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Управління
сертифікації типу АТ

_____ Сергій ГРЕЗІН

« ___ » _____ 20 року

ВИСНОВОК № В-(порядковий номер)-20(рік видання) про можливість та умови надання звільнення від виконання вимог Авіаційних правил України	
I	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
<i>В загальних положеннях необхідно зазначити причину необхідності звільнення, дані що ідентифікують суб'єкт авіаційної діяльності, який надав звернення про надання звільнення, чітко визначити частину (№ підпункту, пункту) Авіаційних правил України, від вимог якого запрошується звільнення, та зазначити конкретну вимогу, від якої запрошується звільнення, включаючи характер та обсяг звільнення.</i>	
II	МЕТА ВИСНОВКУ
<i>Метою висновку є визначення можливості звільнення від вимоги відповідних Авіаційних правил України.</i>	
III	НОРМАТИВНИЙ БАЗИС
<i>Нормативним базисом для визначення можливості надання звільнення є:</i> - Повітряний Кодекс України; - відповідні Авіаційні правила України; - Процедура PR AED.A-005.	
IV	ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ
<i>Зазначити перелік документів, на підставі яких зроблений висновок</i>	
V	АЛІЗ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКА ЗАЗНАЧЕНА В ЗВЕРНЕННІ
<i>Необхідно надати аналіз всієї інформації, що надана заявником відповідно до розділу XII цих процедур, а також додаткової інформації, що використовувалася для розробки висновку.</i>	
VI	РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ІНФОРМАЦІЇ
<i>За результатами аналізу наданої інформації надати висновок щодо можливості надання звільнення, за необхідних умов та обмежень і додаткових дій, що необхідні для забезпечення безпеки цивільної авіації і виконання конкретної вимоги Авіаційних правил України. Необхідно зазначити чи надане звільнення створює загрози безпеці цивільної авіації або не створює та чи можливо надати звільнення від вимог відповідних Авіаційних правил України, за яких умов та на який період.</i>	
Начальник(и) відповідного(их) відділу(ів)(підпис)	
П.І.	
Державний інспектор з авіаційного нагляду за льотною придатністю ПС	
(підпис)	
П.І	

Додаток 3
до PR AIR.A-005

Зміст рішення про надання звільнення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Державної авіаційної служби
України

_____ Олександр БІЛЬЧУК

« _____ » _____ 20 року

РІШЕННЯ № В-(порядковий номер)/ 20(рік видання)

про можливість та умови надання звільнення
від виконання вимог (зазначити номер пункту, глави, розділу)
Авіаційних правил України / (технічних вимог) (номер, назва)
для ПС (зазначити тип (модель))

Керуючись положенням частини 6 Статті 11 Повітряного Кодексу України, відповідно до процедури надання звільнення PR AED.A-005, видання (номер видання) від (дата видання), на підставі Висновку про можливість та умови надання звільнення № В-(номер висновку) від (дата) та враховуючи звернення суб'єкта авіаційної діяльності (зазначити суб'єкта авіаційної діяльності), сертифікат експлуатанта № UA (номер), від (дата звернення) № (номер звернення) щодо надання звільнення від виконання вимог (зазначити номер пункту, глави, розділу) Авіаційних правил України / (технічних вимог) (номер, назва) для ПС (зазначити тип (модель)) приймається

РІШЕННЯ:

Надати суб'єкту авіаційної діяльності (зазначити суб'єкта авіаційної діяльності), сертифікат експлуатанта № UA (номер) звільнення від виконання вимог (зазначити номер пункту, глави, розділу), Авіаційних правил України / (технічних вимог) (повний номер, назва) для ПС (зазначити тип (модель), серійний і реєстраційний номер (якщо застосовно)) за умови:

- дотримання умов та обмежень, які зазначені в чинній експлуатаційній документації та відповідних директивах льотної придатності виданих (зазначити ким видано), які стосуються ПС типу (зазначити назву ПС);
- експлуатації ПС типу (зазначити назву) (зазначити суб'єкта авіаційної діяльності), державні та реєстраційні знаки (зазначити державні та реєстраційні знаки), на період до (зазначити дату) року.
- (інші умови, обмеження та додаткові дії) (якщо застосовно).

Заступник Голови державної авіаційної
служби України
Начальник управління сертифікації типу
АТ

Ігор ЗЕЛІНСЬКИЙ

Сергій ГРЕЗІН